

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบริหารงานทางด้านการศึกษาค้นคว้า เป็นหน้าที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารโรงเรียน หรือครูใหญ่ทุกคน การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงบทบาททางวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทางวิชาการของครูใหญ่ดังต่อไปนี้

ณรงค์ บุญมี ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับงานด้านการศึกษาค้นคว้าของครูใหญ่ไว้ว่า งานที่สำคัญของครูใหญ่นั้นก็คือ การให้การศึกษแก่นักเรียน ซึ่งครูใหญ่อาจจะไม่ได้ดำเนินการด้วยตนเอง แต่ครูใหญ่จำเป็นต้องที่จะต้องมี ความรู้ความชำนาญในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งกำลังดำเนินอยู่ในโรงเรียนของตน เพื่อครูใหญ่จะได้เป็นผู้คอยให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือครูที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานนั้นจะควรมีถึงขั้น ครูใหญ่ทุกคนควรมีความรู้ในเรื่องต่อไปนี้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางที่จะกระตุ้นให้ครูและนักเรียนเกิดความสนใจที่จะเพิ่มพูนความรู้
2. การจัดอบรมและเผยแพร่ความรู้ใหม่ให้แก่ครูทุกคน เพื่อเป็นแนวทางให้ครูได้ทราบนโยบาย หรือจุดหมายทางการศึกษาที่โรงเรียนต้องการ ในขณะที่เดียวกัน เป็นการส่งเสริมความเข้าใจ และเข้าใจจุดหมายร่วมกัน ซึ่งจะยังผลให้ช่วยในการปฏิบัติงานสูงขึ้นอีกด้วย
3. การนิเทศการสอน ครูใหญ่จะต้องพร้อมเสมอที่จะเป็นที่ปรึกษาของครูทุกคน เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการสอน
4. การบริการให้แก่แก่นักเรียนและครู ได้แก่ อุปกรณ์การศึกษา การประชาสัมพันธ์โรงเรียน โครงการจัดอาหารกลางวัน การจัดบริการด้านสุขภาพ การป้องกันอุบัติเหตุและอื่นๆ เพื่อจะได้อำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนให้ได้ผลดี

5. การวัดผลการศึกษา เพื่อนำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนการสอน
ของครู เพื่อจะได้ทราบว่า ประสพผลสำเร็จตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เพียงใด¹

ครูใหญ่จะต้องสนใจงานวิชาการดังกล่าวเป็นอย่างดี เพื่อจะได้นำมาเป็นหลัก
ในการเสริมงานด้านวิชาการให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

องค์ประกอบของงานด้านวิชาการที่ผู้วิจัยจะศึกษา มีหลักสูตร กิจกรรมการเรียน
การสอน การนิเทศการศึกษา การบริหารทางวิชาการ การวัดและการประเมินผล
การศึกษา

หลักสูตร

บอบบิท (Bobbitt) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หมายถึง "มรดก
ประสบการณ์ทั้งหมดที่ครูสอนให้แก่นักเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการดำรงชีวิต
เป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ในอนาคต"²

¹ อรรถ บุนนที, "การประเมินผลการปฏิบัติงานในโรงเรียน," จุดสาร
แผนกวิชาบริหารการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2521), หน้า 3.

² Franklin Bobbitt, The Curriculum (New York: Holt, Rinehart
and Winston, 1974), p.4.

สุมิตร คุณานุกร มีความเห็นว่า หลักสูตรหมายถึง "กิจกรรมและประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้แก่นักเรียน ทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้"¹

จากความหมายของหลักสูตรตามที่นักการศึกษาได้กล่าวแล้วข้างต้น แสดงว่าหลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษา เพราะหลักสูตรได้รวมกิจกรรมและประสบการณ์ทั้งหลายของผู้เรียนเข้าไว้ด้วยกัน หลักสูตรจึงเป็นรากฐานของกระบวนการเรียน ซึ่งจัดไว้ในโปรแกรมการสอนของหลักสูตรทั้งสิ้น ซึ่งจะมีผลให้นักเรียนได้รับความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนเป็นอย่างดี

หลักสูตรจะไต่ดตามความมุ่งหมายทางการศึกษา จะต้องเป็นหลักสูตรที่มีเนื้อหาวิชาตรงตามความต้องการ ความสนใจ และวัยของผู้เรียนกับทั้งให้ตรงกับความต้องการของท้องถิ่นและสังคมด้วยเช่นกัน

กัญญา สาขร ได้กล่าวถึงลักษณะของหลักสูตรที่ดีว่า

หลักสูตรที่ดีต้องตรงกับความมุ่งหมายทางการศึกษา ตรงกับพัฒนาการของเด็กวัยต่าง ๆ ตรงตามลักษณะความถนัด ความสนใจของนักเรียน และสังคม มีเนื้อเรื่องที่จะสอนสมบูรณ์พอที่จะให้นักเรียนงอกงามในทางเขาพบปัญหา มีส่วนที่นักเรียนจะต้องใช้ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ และแนวทางการสอน และวิธีสอนอันเหมาะสม รวมทั้งบอกแนวและวิธีวัดผลไว้ด้วย หลักสูตรที่ดีควรมีการยืดหยุ่น มีความคล่องตัว เปิดโอกาสให้ครูได้ออกไปช่วยให้นักเรียนรู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของนักเรียน เนื้อหาวิชาต้องเหมาะสมกับชีวิตประจำวันของนักเรียน และต้องสอดคล้องกันไปอย่างมีระเบียบ²

¹สุมิตร คุณานุกร, หลักสูตรและการสอน (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2518), หน้า 3.

²กัญญา สาขร, หลักบริหารการศึกษา (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2519), หน้า 238.

หลักสูตรจะดีไค่ต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอ แคมป์เบล (Campbell) และคณะไค่กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า "หมายถึงกิจกรรมต่างๆ ที่ทำขึ้นในโรงเรียน หรือนอกโรงเรียน ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลภายนอกตามแผนที่กำหนดไว้ และดำเนินการอย่างมีระเบียบ การพัฒนาหลักสูตร เน้นที่เนื้อหาและวิธีสอน" ¹

หลักสูตรประถมศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบัน ได้ประกาศใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 ตลอดระยะเวลาที่ประกาศใช้ ไค่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงความมุ่งหมายของหลักสูตร รวมทั้งเนื้อหาของหลักสูตรให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษา และการพัฒนาประเทศตลอดมา ในปี พ.ศ. 2513 ไค่มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร พุทธศักราช 2503 เพื่อพิจารณาว่า หลักสูตรที่ใช้อยู่มีข้อดีและข้อบกพร่องอย่างไร จากผลการวิเคราะห์หลักสูตรพุทธศักราช 2503 พอสรุปได้ว่า หลักสูตรกำหนดความมุ่งหมายกว้างเกินไป ไม่กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน โครงสร้างของหลักสูตรยี่ควิชาเป็นหลัก เนื้อหาในหลักสูตร มุ่งให้รายละเอียดข้อเท็จจริงต่างๆ มากเกินไป และไม่ทันกับวิทยาการต่างๆ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ การสอนให้ทันตามหลักสูตรเป็นไปได้ยาก เพราะโรงเรียนส่วนใหญ่ขาดครู ขาดอุปกรณ์การสอน ขาดหนังสือแบบเรียน รวมทั้งวิธีการสอนของครูส่วนใหญ่ จะให้นักเรียนจด คัดลอก ทองจำ ไม่ได้สอนให้นักเรียนฝึกฝนคิดค้นควหาเหตุผลและข้อเท็จจริง ²

006598

¹ Ronald F. Campbell, John E. Corbally Jr. and John A. Ramsyer, Instruction to Education Administration (Boston : Allyn and Bacon, 1968), p. 28.

² กระทรวงศึกษาธิการ, กองพัฒนาหลักสูตร, "รายงานการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503," วารสารวิจัยทางการศึกษา 4 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2517) : 3 -6.

จากขอบกรอบของหลักสูตรพุทธศักราช 2503 ตามที่ได้ทำการวิเคราะห์แล้ว
 กระทรวงศึกษาธิการจึงได้แต่งตั้งกรมการยกทรงหลักสูตรขึ้นใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2517
 และเมื่อกรมการยกทรงหลักสูตรเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ได้มีการประชุมพิจารณา
 ปรับปรุงแก้ไขร่างหลักสูตร ผู้ที่เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ศึกษาธิการเขต
 ศึกษาพิเศษทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ผู้แทนมหาวิทยาลัย ผู้แทนวิทยาลัย ผู้เชี่ยวชาญ
 ในแขนงวิชาต่าง ๆ ทั้งวิชาการศึกษา และวิชาสามัญ ผู้แทนกรมที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร
 ประถมศึกษา ครูใหญ่ ครู และอนุกรรมการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา ได้ทำสำเร็จ
 ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2518 หลังจากได้ทำการยกทรงหลักสูตรประถมศึกษาเสร็จ
 เรียบร้อยแล้ว กระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งให้ทดลองใช้หลักสูตรที่ยกทรงขึ้นใหม่
 ในปีการศึกษา 2519 โดยกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการได้คัดเลือกโรงเรียน
 ในภาคต่าง ๆ จำนวน 25 โรงเรียน คือ โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา 4 โรงเรียน
 โรงเรียนสังกัดเทศบาล 4 โรงเรียน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 13 โรงเรียน โรงเรียนราษฎร์ 4 โรงเรียน เป็นโรงเรียนทดลอง หากผลการ
 ทดลองใช้หลักสูตรประถมศึกษาฉบับร่างขึ้นใหม่ ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ กระทรวง
 ศึกษาธิการจะได้ประกาศใช้อย่างเป็นทางการในโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศ
 ในปีการศึกษา 2521 หลักสูตรประถมศึกษาที่กำลังทดลองใช้ขณะนี้ ได้จัดให้มีการ
 เปลี่ยนแปลงทั้งระบบและเปลี่ยนแปลงในลักษณะเบ็ดเสร็จ กล่าวคือ นอกจากจะ
 เปลี่ยนแปลงในเรื่องจุดหมาย หลักการ และโครงสร้างของเนื้อหาสาระแล้ว ยังจะ
 เปลี่ยนแปลงในเรื่องวัสดุ-หลักสูตร การเรียนการสอน และวิธีการประเมินผลด้วย
 หลักสูตรประถมศึกษาจะเป็นระบบ 6 ปี ไม่แบ่งเป็นประถมต้น-และประถมปลาย
 เหมือนหลักสูตรฉบับ 2503 จะประกาศใช้ในระดับประถมปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2521
 และประถมปีที่ 2 ถึงปีที่ 6 ทะขอยไปที่ละชั้น จนกระทั่งครบ 6 ชั้น ในปีการศึกษา 2526
 สำหรับโครงสร้างของหลักสูตรใหม่ พุทธศักราช 2521 มีรายละเอียดพอสรุปได้ดังนี้
 คือ มวอดประสบการณ์ที่จัดให้ใหญ่เรียนมี 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทักษะ ประกอบด้วย

ภาษาไทยและคณิตศาสตร์ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ว่าด้วยกระบวนการแก้ปัญหา และความต้องการของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ เพื่อการดำรงอยู่ และการดำเนินชีวิตที่ดี กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ว่าด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาและสร้างนิสัย กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ว่าด้วยประสบการณ์ทั่วไปในการทำงาน ประสบการณ์พื้นฐานในการอาชีพและความรู้พื้นฐานในการทำงาน สำหรับภาษาต่างประเทศไม่เป็นวิชาบังคับในระดับประถมศึกษา ถ้าโรงเรียนใด-ประสงค์จะทำการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ก็อาจจะจัดได้ในรูปประสบการณ์ชีวิต ส่วนในเรื่องของคำสอนและการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาที่ไม่ใช่ศาสนาพุทธ แต่เป็นศาสนาที่ประชาชนส่วนใหญ่นับถือ โรงเรียนยอมทำได้โดยสอนควบคู่ไปกับการเรียน วิชาจริยศึกษา ซึ่งอยู่ในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ทองถิ่นจะต้องมีโครงการสอน ซึ่งศึกษานิเทศก์เขตของ เขตการศึกษานั้นอนุมัติ และในเรื่องการจัดมวลประสบการณ์ ให้เรียนนั้น จะต้องยึดหยุ่นตามพัฒนาการของเด็ก และความต้องการของท้องถิ่น เป็นสำคัญ

การที่จะควบคุมให้โรงเรียนดำเนินการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร ครูใหญ่ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรเป็นอย่างดี เพื่อจะได้แนะนำครูให้เข้าใจเมื่อทำการนิเทศการศึกษาแก่ครูในโรงเรียน อันจะทำให้สามารถปฏิบัติงานตามหลักสูตรได้ผลดียิ่งขึ้น นอกจากหลักสูตรแล้ว กิจกรรมการเรียนการสอน ก็เป็นเรื่องสำคัญยิ่ง ที่ครูใหญ่ต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ

กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นส่วนหนึ่งในหลักสูตร เมื่อพิจารณาหลักสูตรในแง่ของขบวนการนำหลักสูตรไปใช้แล้ว กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นขบวนการที่ทำให้หลักสูตรกลายเป็นการปฏิบัติ หลักสูตรและการสอนจึงเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กันอยู่ตลอดเวลา ถ้าจะเปรียบแล้ว หลักสูตรเปรียบเสมือนโน้ตเพลง ครูสอนเปรียบเสมือนนักดนตรี ครูใหญ่เปรียบเสมือนผู้อำนวยการเพลง เพลงที่เล่นจะไพเราะ ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินใจ ต้องอาศัยการประสานสัมพันธ์ทั้ง 3 ฝ่าย และที่สำคัญที่สุด ผู้อำนวยการเพลงจะต้องคอยควบคุม กระทบเรงเราให้จังหวะ เพื่อให้เล่น

ตามโน้ตเพลง ดังนั้น ครูใหญ่จะต้องเป็นผู้คอยช่วยเหลือแนะนำให้ครู
 ดำเนินการสอนให้เป็นที่น่าพอใจที่สุด เพื่อให้เกิดผลดีเกี่ยวกับการสอน
 โรงเรียนควรจัดให้มีหัวหน้าฝ่ายวิชาการ เป็นผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบใน
 ด้านวิชาการ ซึ่งมีหัวหน้าหมวดวิชา เป็นผู้รับผิดชอบในหมวดของตน
 นอกจากนี้ การจัดการเรียนการสอน จะต้องคำนึงถึงความถนัด หรือความ
 สามารถในการสอนในระดับชั้นนั้น ๆ การเฉลี่ยจำนวนชั่วโมงสอนของครู
 ให้เท่าเทียมกัน เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานของครูใหม่มั่นคง
 ยั่งยืน¹ และเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ครูใหญ่
 ควรมีวิธีชี้แนะทางให้ครูในโรงเรียนของตน เป็นผู้รอบรู้เชิงวิชาการ และ
 ปฏิบัติงานในด้านการศึกษาเป็นอย่างดี โดยยึดหลักสำคัญ คือ

1. ให้คณะครูร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมและสมบูรณ์ของประมวล
 การสอน
2. พิจารณาแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ โดยรอบคอบ
3. ควรมีการประชุมเพื่อปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนเสมอ
4. ครูใหญ่ควรแนะนำให้ครูได้ศึกษาความรู้ใหม่ ๆ จากวารสารการศึกษา
 ทาง ๆ
5. จัดเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายให้ความรู้
6. ปรับปรุงการสอนของครู ให้ครูรู้จักวิธีในการสอนแบบต่าง ๆ
 และเลือกกิจกรรมการสอน โดยคำนึงถึงบทเรียน สภาพของนักเรียน โรงเรียน
 และสิ่งแวดล้อม เป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ไปอย่างดีที่สุด

ปัจจุบันวิทยาการต่าง ๆ เจริญก้าวหน้าและขยายขอบข่ายกว้างขวางขึ้น
 อย่างรวดเร็ว หลักสูตรประถมศึกษาของไทย ก็ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง
 ให้พัฒนายิ่งขึ้น การเรียนการสอนจึงต้องจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตร ดังนั้น ครูใหญ่

¹ สุมิตร คุณานุกร, หลักสูตรและการสอน, 2 - 3.

จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมี ความรู้ ความเข้าใจวิธีการจัดการเรียน-การสอนตาม
แนวหลักสูตรใหม่อย่างลึกซึ้ง เพื่อจะให้นำครูในโรงเรียนของคนที่ปฏิบัติงาน
ด้านนี้ให้ได้อผล

ลักษณะเด่นของการจัดการเรียนการสอนตามแนวหลักสูตรใหม่
พุทธศักราช 2521 มีดังนี้

1. การเรียนการสอนมุ่งให้เป็นแบบสัมพันธ์กัน-ระหว่างกลุ่มมากที่สุด
2. การเรียนการสอนตลอดจนเนื้อหาในแต่ละบท ไม่ยึดแบบเรียน
แต่จะให้ยึดหยุ่นได้ตามเหตุการณ์ สภาพท้องถิ่น และความสนใจของผู้เรียน
3. การเรียนการสอนตามแนวหลักสูตรใหม่ มุ่งฝึกให้นักเรียนคิดเป็น
ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ตลอดจนให้รู้จักนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
ใหม่มากที่สุด เมื่อเป็นเช่นนี้ ครูจะใช้การสอนแบบเดิมเพียงอย่างเดียวไม่ได้แล้ว แต่
จะต้องจัดกิจกรรมไว้อหลาย ๆ แบบ เพื่อให้นักเรียนได้เลือกตามความถนัดของตน
ในอันที่จะค้นหาคำตอบ เพื่อแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่ให้ได้
4. การเรียนการสอนตามแนวหลักสูตรใหม่ มุ่งให้นักเรียนสามารถ
นำไปใช้ปฏิบัติได้ในชีวิตจริง หลังจากที่จบหลักสูตรไปแล้ว
5. การเรียนการสอนตามแนวหลักสูตรใหม่ ให้อิสระแก่ครูในการ
พิจารณาจัดคาบเวลาในการสอน ให้เป็นช่วงสั้น ช่วงยาว ยืดหยุ่นได้ตามความ
เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน¹

การเรียนการสอนจะสมบูรณ์ได้ ถ้าโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้น
นอกเวลาเรียน หรือที่เรียกว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้
โดยพยายามจัดให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียน

บุญเสริม ฤทธาภิรมย์, "การเรียนการสอนตามแนวหลักสูตรใหม่
ประถมศึกษา," มิตรครู (ปกัษหลัง พฤษภาคม 2519), 19 - 20.

กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ควรจัดขึ้นในโรงเรียน มีดังนี้

1. สถานักเรียน
2. ชุมนุมหรือชมรมต่าง ๆ ของนักเรียน
3. นิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียน
4. การแสดงละคร
5. รุกเื่องและอนุภาชาด
6. ทศนศีกษา

นพพงษ์ บุญจิตราคุดย์ ไท่กล่าวถึงความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ดังนี้

1. เพื่อสนองความต้องการทางคานจิตวิทยา
2. เพื่อคึงเอาความสนใจ ความกระตือรือร้นของค็กให้ปรากฏ ออกมา
3. เพื่อให้ค็กใช้เวลาวางใหม่คุดคาและเกิดประโยชน์
4. เพื่อสร้างมิตรภาพระหว่างค็กด้วยกัน และระหว่างค็กกับครู
5. เพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำของค็ก¹

ใ้แนนแนนยั้งฉึ

¹นพพงษ์ บุญจิตราคุดย์, "กิจกรรมนักเรียน (Student Activity Program)," เอกสารประกอบคำบรรยาย Student Activity Program แผนกวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา 2517), หน้า 5 - 8.

ปัจจุบันภาวะทางสังคมเปลี่ยนแปลง ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ทำให้มีวิทยาการใหม่ ๆ เกิดขึ้นเสมอ หลักสูตรและวัสดุหลักสูตร เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา การนิเทศการศึกษา เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดภาระครูสอน ในการค้นหาทดลองหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอน และช่วยสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้บริหารกับครู จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน

การนิเทศการศึกษา

กู๊ด (Good) ได้ให้ความหมายในเรื่องการนิเทศการศึกษาไว้ว่า หมายถึง "ความพยายามทุกชนิดของเจ้าหน้าที่การศึกษา ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษา โดยการนำครูหรือผู้อื่นที่ทำงานเกี่ยวกับการศึกษา ในวิธีปรับปรุงการสอน หรือการให้การศึกษา เพื่อช่วยให้เกิดความงอกงามในวิชาชีพทางการศึกษา ช่วยพัฒนาครู ช่วยในการเลือก และปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการศึกษา ช่วยเลือกและปรับปรุงเนื้อหาของการสอน วิธีสอน และการประเมินผลการสอน"¹

เอลสมรี แมคเนลลี่ และวิน (Elsbree McMally and Wynn)

ได้ศึกษาเรื่องการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา และได้กล่าวไว้ว่า

ขอบเขตของการนิเทศการศึกษาในปัจจุบันขยายกว้างขวางออกไป เพราะต้องครอบคลุมการเรียนการสอนทั้งหมด คือ รวมทั้งครู ห้องเรียน นักเรียน หลักสูตร หนังสือเรียน อุปกรณ์การสอน และอุปกรณ์การเรียน ชุมชน และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบโรงเรียน ทิวทัศน์ต่าง ๆ ในการบริหารงานโรงเรียนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสอน และการเรียน เช่น การวางสอน การจัดโรงเรียน การจัดหลักสูตร นโยบายควบคุม ส่งเสริม

¹ Carter V. Good, Dictionary of Education (New York :

ความเจริญก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียน วิธีประเมินผลการเรียนของนักเรียน ซึ่งรวมทั้งการทดสอบ การออกข้อสอบ วิธีและเนื้อหาวิชาที่สอบ การเสนอผลการเรียน และรายงานต่างๆ เกี่ยวกับนักเรียนในแง่ปกครอง การจัดหาเงิน วิธีเลือกและบริหารงานเกี่ยวกับวัสดุครุภัณฑ์เหล่านั้น ตลอดจนขวัญและการบำรุงขวัญของบุคลากรภายในโรงเรียน¹

อาดัมส์และดิกกี (Adams and Dickey) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับหลักสำคัญในการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1. การนิเทศการศึกษา เพื่อช่วยให้ครูเป็นผู้รู้จักคิดค้นหาวิธีการทำงานด้วยตนเอง
2. การนิเทศการศึกษา ก็เพื่อช่วยครูให้รู้จักแยกแยะวิเคราะห์ปัญหาด้วยตนเอง
3. การนิเทศการศึกษา จะต้องช่วยให้ครูรู้สึกมั่นคง และมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง
4. การนิเทศการศึกษา จะต้องช่วยให้ครูมีความคุ้นเคยกับแหล่งวิทยาการ และสามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้
5. การนิเทศการศึกษา จะต้องช่วยเผยแพร่ให้ชุมชนเข้าถึงแผนการศึกษาของโรงเรียนได้²

¹ William S. Elsbree, Harold J. McNally and Richard Wynn, Elementary School Administration and Supervision (New York : American Book Co., 1967). pp. 144 - 145.

² Harold P. Adams and Frank G. Dickey, Basic Principles of Supervision (New York: American Book Co., 1953), pp. 22 - 23.

สุจริต เพียรชอบ ได้ให้ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ คือ

1. เพื่อช่วยครูให้เข้าใจถึงปัญหาทางค่านิยมวิทยา เช่น ปัญหาทางค่านิยมพฤติกรรมของเด็กวัยต่างๆ
2. เพื่อส่งเสริมขวัญของคณะครูให้ร่วมมือกันปฏิบัติงาน ช่วยเหลือครูผู้สับสนคลุกเคล้าในการทำงาน
3. เพื่อช่วยให้ครูใหญ่ได้สำรวจและค้นพบความสามารถพิเศษของครูแต่ละคน แล้วมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความสามารถและถนัดนั้นๆ
4. เพื่อช่วยให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ในการศึกษาโดยทั่วไป ตลอดจนจุดหมายของแต่ละวิชา ¹

เมื่อครูใหญ่เข้าใจหลักการและจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาแล้ว ควรจะท่องทราบเทคนิคของการจัดและดำเนินการนิเทศการศึกษา ซึ่งเบอร์ตัน และ บรัคเนอร์ (Burton and Bruckner) ได้กล่าวถึงวิธีการนิเทศที่จะถือว่าเป็นเทคนิคของการปรับปรุงการสอนได้ไว้ 2 แบบคือ การนิเทศเป็นกลุ่ม และการนิเทศเป็นรายบุคคล

1. กลไกกลุ่ม (Group Devices)
 - 1.1 เทคนิคที่จะต้องลงมือทำ (Doing Techniques)
 - 1.1.1 การประชุมปฏิบัติงาน (Work Shops)
 - 1.1.2 กรรมการต่างๆ (Committee)

¹ สุจริต เพียรชอบ, "ครูใหญ่กับการนิเทศการศึกษา," วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 1 (กรกฎาคม 2515) : 16.

1.2 เทคนิคที่จะต้องใช้การติดต่อสื่อสารทางวาจา (Verbal Techniques)

- 1.2.1 การประชุม (Staff Meeting)
- 1.2.2 การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม (Group Counseling)
- 1.2.3 การให้เรียนวิชาต่างๆ ในวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย
- 1.2.4 เอกสารทางการศึกษา (Documentary Aids)
- 1.2.5 การกำหนดหนังสือให้อ่าน (Directed Reading)

1.3 เทคนิคที่จะต้องใช้การสังเกต (Observation Techniques)

- 1.3.1 การสังเกต (Direct Observation)
- 1.3.2 การทัศนศึกษา (Field Trip)
- 1.3.3 สัมมนาโดยการท่องเที่ยวไป (Travel Seminars)
- 1.3.4 ใส้สโตนทัศน์อุปกรณ์ (Audiovisual Aids)

2. กลไกการนิเทศเป็นรายบุคคล (Individual Devices)

2.1 เทคนิคที่จะใช้การมีส่วนร่วม (Participation Technique)

- 2.1.1 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการสอนทั้งหมด
(Participation in the Total Teaching Act)
- 2.1.2 การแก้ปัญหาของแต่ละบุคคล
(Individual Problem Solving)

2.2 เทคนิคการใช้ภาษา (Language Skill Technique)

- 2.2.1 การปรึกษาหารือเป็นรายบุคคล
(Individual Conferences)
- 2.2.2 จัดให้มีการปรึกษาหารือเพื่อให้เกิดการปรับตัว
(Adjustment Counseling)

2.3 เทคนิคที่ใช้การสังเกต (Observation Technique)

2.3.1 การสังเกต (Directed Observation)

2.3.2 การเยี่ยมเยียนระหว่างกันและกัน

(Intervisitation)

นอกจากนี้ยังมีเทคนิคอื่น ๆ อีก เช่น การทดลอง การทดสอบ การวัดผล และการวิจัย ฯลฯ เป็นต้น¹

ครูใหญ่จะต้องรับผิดชอบในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ซึ่งอาจจะสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยครูแต่ละคนในการทำการสอนให้ได้ผลดี ช่วยแก้ปัญหาทั้งในด้านการสอนและปัญหาส่วนตัว
2. เป็นผู้ประสานงานและบริการแก่ครูทุกคน ในด้านวิธีสอน และปัญหาส่วนตัว
3. ทำหน้าที่เป็นวิทยากรที่ดีของครูทุกโอกาส คือ สามารถให้คำปรึกษาแนะนำชี้แจง หรือชี้แหล่งวิชาการที่เหมาะสมให้แก่ครู
4. ประเมินผลการเรียนการสอน และโปรแกรมของโรงเรียน

ทั้งหมด

5. การอบรมสัมมนาครู²

¹ U.S. Burton and L. J. Bruckner, Supervision : A Social Process (New York : Appleton Century Co., 1955), p. 17.

² สุจริต เพียรชอบ, "ครูใหญ่กับการนิเทศการศึกษา," หน้า 8.

ความจำเป็นที่ควรมีการนิเทศการศึกษา เนื่องจาก

1. มีการเปลี่ยนแปลง หมุนเวียนบุคลากร
2. หลักสูตร แบบเรียน และอุปกรณ์ทางการศึกษาเปลี่ยนแปลง

ไปตามเวลา

3. ช่วยลดภาระผู้สอนในการค้นคว้าทดลองหาวิธีการใหม่
4. เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอน ครูควรมีความรู้ ความก้าวหน้าทางวิชาการใหม่ ๆ เสมอ เพื่อเป็นความภูมิใจของครูในโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลถึงการเรียนการสอน
5. ช่วยสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างครูใหญ่กับครูในโรงเรียน

การบริหารทางวิชาการ

ในการให้การศึกษาแก่นักเรียนนั้น โรงเรียนมีหน้าที่จะต้องจัดบริการต่าง ๆ เพื่อให้การศึกษาเล่าเรียนของนักเรียน เป็นไปด้วยความสะดวกและได้ผลดี บริการที่จัด นอกจากจะเป็นไปเพื่อความช่วยเหลือให้นักเรียนให้ได้ประโยชน์จากการศึกษาของโรงเรียนอย่างเต็มที่แล้ว ยังอาจใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการศึกษา โดยตรงแก่นักเรียนไปในตัวด้วย การบริการทางวิชาการที่ควรจัดขึ้นในโรงเรียน มีดังต่อไปนี้

1. การสอนซ่อมเสริม (Remedial Teaching) เมื่อเด็กมีปัญหาในด้านการเรียน โดยเฉพาะ เด็กที่เรียนช้า ควรจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมขึ้นในการสอน ครูอาจจะคิดว่า เด็กควรเรียนซ้ำวิชาใด เมื่อพบแล้วจำเป็นจะต้องทดสอบเพื่อทราบพื้นฐานของความรู้ โดยอาจจะใช้ทดสอบแบบวินิจฉัย (Diagnostic Test) เป็นเครื่องมือได้

2. การสอนเด็กเก่ง ครูควรหาวิธีสนับสนุนเด็กเก่ง เพราะประเทศเราต้องการเด็กประเภทนี้มาก การลงทุนอาจเสียเงินมาก แต่ได้ผลคุ้มค่า การจัดโรงเรียนสำหรับเด็กเก่ง มีแนวคิดดังนี้

2.1 ควรจัดใหม่เนื้อหา อุปกรณ์ และครู เป็นพิเศษ ซึ่งเหมาะสมแก่เด็กประเภทนี้

2.2 การจัดเวลาพิเศษในภาคเช้า หรือบ่าย เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าแก่เด็กเหล่านี้

2.3 ครูต้องมีความรู้และความสามารถสูง

3. การแนะแนว การแนะแนวการศึกษา ได้แก่กรรมวิธีและกระบวนการต่าง ๆ ที่ช่วยให้คนได้ประสบความสำเร็จในการศึกษา ได้พัฒนาคนในด้านการศึกษาเขาเรียน ให้เรียนได้ดีขึ้น รู้จักฝึกนิสัยในการเรียน รู้จักปรับตัวและแก้ปัญหา รู้จักเลือกแนวทางศึกษาต่อ รู้จักประมาณความสามารถของตน รู้จักใช้เวลาบุคคล สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเขาเรียน จัดให้ผู้เรียนได้เรียนตามระดับความสามารถ หรือพอเหมาะกับความกำลังสติปัญญา และจัดโอกาสส่งเสริมเด็กเก่งเป็นพิเศษ เป็นต้น

4. ห้องสมุดโรงเรียน ควรจัดใหม่ห้องสมุดโรงเรียน โดยจัดเป็นห้องหนึ่งต่างหาก หรือจัดเป็นมุมหนังสือในห้อง เพื่อบริการด้านวิชาการให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากสิ่งที่ได้เรียนไปแล้ว

ประโยชน์ของห้องสมุด เป็นแหล่งกระตุ้นให้เด็กและครูหาความรู้ และช่วยสร้างนิสัยรักการอ่านหนังสือ เพื่อให้ทัศนคติออกไปในทิศทาง รวมทั้งเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วย

การหาหนังสือเข้าห้องสมุด อาจติดต่อเพื่อจัดหาซื้อหรือขอได้จาก

1. แหล่งต่าง ๆ ที่มีให้ เช่น USIS หรือสถานทูต
 2. บริษัทหรือสำนักพิมพ์หนังสือ
 3. ขอรับบริจาคจากผู้ปกครองนักเรียน
 4. จัดชุมนุมห้องสมุด เพื่อหาหนังสือ
 5. โสภคทรัพย์ กรม โรงเรียนควรจัดให้มีชั้นเท่าที่สามารถจะทำได้ และอาจจัดทำขึ้นจากวัสดุที่มีในท้องถิ่น โดยครูเป็นผู้จัดทำ หรือครูและนักเรียนช่วยกัน
- หามา

นอกจากบริการดังกล่าวแล้ว ทางโรงเรียนควรจะได้จัดบริการพิเศษอื่น ๆ ขึ้นอีก เช่น บริการด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน บริการอาหารกลางวันภายใน โรงเรียน และบริการเกี่ยวกับความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน เป็นต้น เพื่อเป็นการช่วย เสริมให้เด็กได้รับความสะดวกสบายในการศึกษาเล่าเรียนยิ่งขึ้น¹

งานวิชาการที่สำคัญในโรงเรียน นอกจากจะพิจารณาทางด้านหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา และการบริการทางวิชาการแล้ว ครูใหญ่ควรมีความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของเด็กได้ เป็นอย่างถี่ถ้วนด้วย

การประเมินผลการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ตลอดเวลา ทั้งนี้-เพราะการประเมินผลเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ทราบว่า การเรียน การสอนมีความก้าวหน้าหรือบกพร่องเพียงใด ช่วยให้สามารถปรับปรุงกลไกต่าง ๆ ในการทำงานได้ จึงจำเป็นต้องมีการประเมินผลอยู่เสมอ

¹ อดัมไพ สุจริตกุล และสุภากร. วิจารณ์กรกิจ, "หลักการประเมินผล, เอกสาร การอบรมผู้บริหารโรงเรียนราษฎร์รุ่นที่ 2 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2515.

(อัครสำเนา).

กมล สุคฺประเสริฐ มีความเห็นว่า การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง "การกำหนดค่าหรือราคา โดยอาศัยกะแนนที่ได้จากการวัดผล (Measurement) เป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบ ดังนั้น การประเมินผลจึงเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องจากการวัดผล และการวัดผลมีลักษณะเป็นรูปธรรม เพราะแสดงผลออกมาเป็นตัวเลข ส่วนการประเมินผลมีลักษณะเป็นนามธรรม เนื่องจากอาศัยการเปรียบเทียบความรู้สึก ค่านิยม ในการตีค่าหรือราคา"¹

ความจำเป็นและหน้าที่ของครูใหญ่เกี่ยวกับการจัดการวัดผลการศึกษา การวัดผลการศึกษาของนักเรียน เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครูในการที่จะได้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของนักเรียน ตลอดจนหาขอบกพรอง เพื่อแก้ไขในกาลต่อไป สำหรับครูใหญ่ การจัดการวัดผลการศึกษา มีความจำเป็นดังนี้

1. เพื่อทราบผลการเรียนของนักเรียนและผลการสอนของครู
2. เพื่อประโยชน์ในการจัดชั้นเรียน (Grade Placement) และการแบ่งนักเรียนตามความสามารถ (Ability Grouping)
3. เพื่อเป็นหลักฐานในการรายงานผลใหญ่ปกครองทราบ
4. เพื่อเป็นประโยชน์ในการให้ประกาศนียบัตร เมื่อจบชั้นปีการศึกษา และแจ้งผลการเรียนให้สถาบันอื่นที่นักเรียนจะเรียนต่อไป ขอทราบมา
5. เพื่อสถิติอื่น ๆ ในทางการศึกษา²

¹กมล สุคฺประเสริฐ, "หลักและวิธีการวัดผลการศึกษา," ความมุ่งหมายของการประเมินผล (พระนคร : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2510), หน้า 6.

²พนัส หันนาคินทร์, หลักการบริหารโรงเรียน (พระนคร : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2513), หน้า 146.

การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนในปัจจุบัน ยังมีข้อบกพร่อง
อยู่มาก ครูใหญ่จึงควรสนใจศึกษาวิธีการ และลักษณะการวัดผล และประเมินผล
ที่ดี เพื่อให้ได้มาซึ่งการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ตามที่สังคม ชูชัยทยกุล ได้อธิบาย
ไว้ดังนี้

1. ต้องเป็นการประเมินทุกด้าน คือ วัดทั้งความรู้ ความเข้าใจ
ทักษะ และทัศนคติ
2. การวัดครั้งหนึ่ง ๆ จะตองคำนึงถึงความเปลี่ยนแปลงทาง
พฤติกรรมของเด็กเป็นส่วนใหญ่ เช่น ทางร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญา
3. การวัดครั้งหนึ่ง ๆ เป็นการแปลสภาพจำลองของเด็กเป็น
รายบุคคล และเป็นหลักฐานทางการศึกษาของเด็ก
4. การประเมินผลต้องมีความสัมพันธ์กับหลักสูตร และต้องทำ
ต่อเนื่องกัน
5. การประเมินผลต้องให้กลุ่มทุกคน และได้รับความร่วมมือ
จากบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย¹

การประเมินผลการศึกษา มีความจำเป็นอย่างยิ่งของงานวิชาการ ครูใหญ่
จึงควรสนใจ และสนับสนุนงานด้านนี้อย่างจริงจัง เพื่อเป็นทางหนึ่งในการปรับปรุง
งานวิชาการให้เจริญก้าวหน้า และจะได้นำไปสู่การแก้ปัญหาต่าง ๆ ในโรงเรียนด้วย

งานในหน้าที่ครูใหญ่ต้องมีการพัฒนา เพื่อให้คงมี ประสิทธิภาพอยู่เสมอ
การศึกษากันควาลักษณะและองค์ประกอบของงาน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ
ในการดำเนินงานของครูใหญ่ เป็นวิธีการสำคัญวิธีหนึ่ง ที่จะช่วยใ้ใหม่การ เปลี่ยนแปลง

¹สังคม ชูชัยทยกุล, การวัดผลการศึกษาในชั้นประถม (พระนคร :
โรงพิมพ์สำนักงานสถาพร, ม.ป.ป.) , หน้า 5.

คังถ่าวบรรดุดสำเร็จ ผู้ที่สนใจศึกษาและวิจัยงานวิชาการของครูใหญ่ในโรงเรียน
ประถมศึกษา ไคแก กฤษณา ชำยง ได้ศึกษาความเข้าใจโดยทั่วไปเกี่ยวกับงาน
คานวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลนครกรุงเทพ โดย
เปรียบเทียบความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับงานคานวิชาการ ระหว่างเพศ อายุ
ประสบการณ์ ในการ เป็นครูใหญ่ ไคสรุปผลว่า ครูใหญ่ทั้งกลุ่มมีความเข้าใจงานคาน
วิชาการอยู่ในระดับปานกลาง แต่ครูใหญ่ที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษา มีความเข้าใจงาน
วิชาการในระดับต่ำ ครูใหญ่ที่มีช่วงประสบการณ์ 1 -5 ปี มีความเข้าใจงานวิชา-
การสูงสุด ครูใหญ่ทั้งกลุ่ม มีความเข้าใจเรื่องการวัดและการประเมินผลการศึกษาคือที่
สุด และเข้าใจเรื่องการสอน และวิธีสอนน้อยที่สุด ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่ครูใหญ่
ประสบมากที่สุด ตามลำดับคือ การขาดแคลนงบประมาณในการจัดตั้งห้องสมุด รวม
ทั้งไม่มีตัวบุคคลที่ชำนาญในคานนี้โดยเฉพาะ และขาดแคลนอุปกรณ์ การสอน ¹

บรรเทา กิตติศักดิ์ ได้วิจัยเรื่องการศึกษาความเข้าใจการบริหารโรง-
เรียนของครูใหญ่ในระดับประถมศึกษา และพบว่า "การบริหารงานคานวิชาการครู-
ใหญ่ส่วนมากนิเทศการสอนโดยการเยี่ยมชั้นเรียน และการอภิปรายปัญหาร่วมกับครู
การจัดทำโครงการสอนของโรงเรียนส่วนใหญ่ จัดทำเป็นรายปี การเลือกหนังสือแบบ-
เรียนคณะครูเป็นผู้เฝ้าก มีการสอนเด็กเรียนซ้ำเป็นบางโอกาส และการเลื่อนชั้น
ใช้วิธีทดสอบความรู้เป็นส่วนใหญ่" ²

¹กฤษณา ชำยง, "ความคิดเห็นของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
เทศบาลนครกรุงเทพเกี่ยวกับงานคานวิชาการ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนก
วิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514), อักสำเนา.

²บรรเทา กิตติศักดิ์, "การศึกษาความเข้าใจการบริหารโรงเรียนของ
ครูใหญ่ในระดับประถมศึกษา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษ
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510). (อักสำเนา).

สำเร็จ บุรชัย ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา-สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เกี่ยวกับงานคานาวิชาการ ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อครูใหญ่ พอสรุปได้ดังนี้

1. ครูใหญ่ในฐานะผู้นำ และผู้บริหารงานวิชาการของโรงเรียน และรับผิดชอบผลการศึกษานักเรียน ควรจะให้ความสนใจต่อการบริหารโรงเรียน และงานวิชาการอย่างถูกต้องตามแนวโน้มของการบริหารงานในปัจจุบัน ทั้งนี้ควรศึกษาค้นคว้า และติดตามความเคลื่อนไหวของการศึกษาตลอดเวลา
2. ครูใหญ่ควรรหาเวลาดูแลช่วยเหลือครูในโรงเรียนของตน เกี่ยวกับการเรียนการสอน และควรถือว่า เป็นหน้าที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารการศึกษาระดับโรงเรียน รวมทั้งการส่งเสริมครูในโรงเรียน ให้มีโอกาสเข้ารับการอบรมทางวิชาการ และศึกษาต่อ ทั้งนี้ โดยมุ่งผลประโยชน์ที่เกี่ยวกับการศึกษาเฉพาะโรงเรียนของนักเรียนเป็นสำคัญ
3. ครูใหญ่ควรจัดให้มีการประชุมครู เพื่ออภิปรายและแก้ปัญหาการเรียนการสอน อย่างน้อยที่สุดควรจัดเดือนละครั้ง
4. ครูใหญ่ควรจัดระบบควบคุมการสอน เพื่อให้การสอนของครูมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยวิธีทำการรายงานรวมขนาดใหญ่ เพื่อครูใหญ่จะได้ทราบวาทครูคนใดสอนวิชาอะไร เวลาใด และห้องไหน และเพื่อความสะดวกในการดูแลช่วยเหลือและสับเปลี่ยนผู้สอน¹

¹สำเร็จ บุรชัย, "ความคิดเห็นของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เกี่ยวกับงานคานาวิชาการ" (วิทยานิพนธ์ปริญญา-มหาบัณฑิต แผนกวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519), หน้า 85 -86.

จากเอกสารและงานวิจัยที่ได้อ่านมาแล้ว ถ้าครูใหญ่ได้พิจารณา
อย่างละเอียดถี่ถ้วน และเลือกปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องควร และให้ประโยชน์เท่านั้น
ก็จะทำให้การปฏิบัติงานด้านวิชาการประสบความสำเร็จอย่างแน่นอน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย